

Một số biện pháp tổ chức hoạt động tự học tiếng Anh cho sinh viên phân hiệu Đại học Thái nguyên tại tỉnh Lào Cai

Phạm Thị Thắng, Hoàng Thị Bảo Ngọc*

*Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Received: 2/12/2023; Accepted: 22/12/2023; Published: 05/01/2024

Abstract: Improving self-study capabilities is enhancing creative thinking and initiative and responsibility in student's studying, one of the important tasks in training education. Simultaneously, it is also the target towards the renewal of teaching and learning methods. To promote the self-study effectively for students, teachers always need take the student's learning as central object of the process in teaching, have to find a way, measures, strategies and principles to help students gain and use the knowledge in practical situations themselves.

Keyword: Self-study, self-study organizing activities, measures to organize self-study activities.

1. Đặt vấn đề

Bồi dưỡng năng lực tự học cho sinh viên là điều quan trọng và cần thiết trong đào tạo hiện nay. Thời gian tự học là khoảng thời gian để sinh viên có điều kiện suy ngẫm, trăn trở, nghiền ngẫm vấn đề học tập theo phong cách, điều kiện và khả năng của họ. Việc tự học không những giúp sinh viên bồi dưỡng phương pháp học tập và kỹ năng vận dụng tri thức mà còn giúp sinh viên rèn luyện ý chí, tính tự giác và năng lực hoạt động tích cực, sáng tạo. Trong những năm gần đây, rất nhiều công trình nghiên cứu đều tập trung vào việc làm thế nào để nâng cao năng lực tự học cho sinh viên và điều này đã trở thành một nội dung đổi mới trong các trường Đại học.

Trong thực tế, con người có rất nhiều cách tiếp nhận và lĩnh hội kiến thức khác nhau: tiếp nhận ngẫu nhiên và tiếp nhận có chủ định. Cách tiếp nhận và lĩnh hội ngẫu nhiên là qua hình thức giao tiếp, hành động và trải nghiệm hàng ngày trong công việc và cuộc sống mang lại. Hoạt động học tập diễn ra theo một quá trình để tiếp nhận tri thức khoa học mới và kỹ năng kỹ xảo mới đó là cách học có chủ định.

Tự học là quá trình tiếp nhận và lĩnh hội kiến thức có chủ định. Về bản chất, nó là một quá trình, trong đó dưới vai trò tư vấn, hướng dẫn của giảng viên, người học tự mình chiếm lĩnh kỹ năng, kỹ xảo thông qua các hoạt động trí tuệ (giao tiếp, quan sát, phân

tích, tổng hợp, ...). Tự học gắn liền với mục tiêu, nhu cầu, động cơ, tình cảm và ý chí của người học để vượt qua những rào cản trong học tập nhằm tích lũy kiến thức cho bản thân từ kho tàng kiến thức của nhân loại. Trong khuôn khổ bài viết này chúng tôi xin mạn đàm và chia sẻ một góc thực trạng và một số biện pháp tổ chức hoạt động tự học Tiếng Anh cho sinh viên Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai.

2. Nội dung nghiên cứu.

2.1. Thực trạng tự học tiếng Anh của sinh viên Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Trong quá trình giảng dạy các học phần Tiếng Anh, chúng tôi đã tiến hành khảo sát 200 sinh viên đại diện các ngành: Ngôn ngữ Trung Quốc, Đại học giáo dục Mầm non, Đại học giáo dục tiểu học. Kết quả khảo sát thu được như sau:

Bảng 2.1: Thực trạng tự học tiếng Anh của sinh viên Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

TT	Nội dung khảo sát	Rất tốt		Tốt		Bình thường		Không tốt	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
1	SV nhận thức được vai trò của việc tự học, tự nghiên cứu Tiếng Anh	95	47.5	103	51.5	2	1.0	0	0.0
2	SV biết lập kế hoạch, xác định mục tiêu tự học Tiếng Anh	5	2.5	27	13.5	36	18.0	132	66.0
3	Sinh viên chọn lọc tài liệu học tập khoa học	22	11.0	68	34.0	84	42.0	26	13.0
4	Sinh viên chuẩn bị công cụ hỗ trợ tự học	17	8.5	34	17.0	54	27.0	95	47.5
5	Sinh viên có phương pháp tự học Tiếng Anh	12	6.0	27	13.5	53	26.5	108	54.0
6	Sinh viên chủ động tìm hỗ trợ khi gặp khó khăn trong việc tự học Tiếng Anh	6	3.0	36	18.0	64	32.0	94	47.0
7	Sinh viên có sự liên tục rèn luyện và củng cố kiến thức sau mỗi bài học.	11	5.5	36	18.0	39	19.5	114	57.0
8	Sinh viên rèn luyện được ý thức tự giác trong việc tự học Tiếng Anh	8	4.0	27	13.5	40	20.0	125	62.5

9	Sinh viên tạo được không gian học tập yên tĩnh.	26	13.0	39	19.5	72	36.0	63	31.5
10	Sinh viên có động cơ, mục đích, hứng thú tự học Tiếng Anh.	18	9.0	41	20.5	49	24.5	92	46.0

Kết quả trên cho thấy: Chỉ có nội dung “SV nhận thức được vai trò của việc tự học, tự nghiên cứu Tiếng Anh” và “Sinh viên chọn lọc tài liệu học tập khoa học” kết quả thu được cho thấy sinh viên đạt mức rất tốt và tốt với tỉ lệ > 50%, còn 7/10 nội dung khảo sát đều cho kết quả sinh viên thực hiện hoạt động tự học “không tốt” với tỉ lệ giao động từ 46.0% đến 66.0%.

2.2. Một số biện pháp tổ chức hoạt động tự học Tiếng Anh cho sinh viên

2.2.1. Biện pháp tổ chức hoạt động tự học Tiếng Anh trên lớp cho sinh viên.

a. Nâng cao nhận thức của sinh viên về vai trò của sự hợp tác thầy – trò.

Để hoạt động tự học trên lớp có hiệu quả cần phối hợp chặt chẽ hoạt động của thầy và trò. Giảng viên cần giúp sinh viên hiểu mối quan hệ hợp tác giữa thầy và trò ở một số điểm cốt lõi:

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò
Tạo tình huống giúp người học hiểu rõ vấn đề	Lắng nghe, tiếp thụ và giải quyết tình huống
Giao nhiệm vụ học tập	Tiếp nhận nhiệm vụ
Hướng dẫn người học thực hiện các hoạt động (nghiên cứu tài liệu tham khảo, đọc giáo trình, thảo luận, ...)	Nghiên cứu, đọc, tái hiện, suy ngẫm, sáng tạo, ...
Theo dõi việc tự học của người học, tổ chức các hoạt động thảo luận, ...	Phát huy tính tích cực, tư duy sáng tạo và phản biện, ...
Giải đáp câu hỏi	Nêu câu hỏi
Phân tích, bổ sung, tổng hợp, nhận xét và đưa ra kết luận	Sửa chữa, hoàn thiện, hệ thống hóa tri thức và kĩ năng

b. Giảng viên triển khai thực hiện quy trình tổ chức hoạt động tự học trên lớp cho sinh viên, cụ thể:

Bước 1: Tạo môi trường học tập cho sinh viên.

Bước 2: Tổ chức các hoạt động thảo luận cặp, nhóm, cả lớp.

Bước 3: Báo cáo sản phẩm.

Bước 4: Khái quát và hệ thống hóa nội dung kiến thức của bài học.

Bước 5: Thông tin phản hồi

Bước 6: Hướng dẫn tự học ở nhà và nghiên cứu bài mới

c. Giảng viên vận dụng hiệu quả các phương pháp giảng dạy.

Trong quá trình soạn giảng, việc dự kiến áp dụng các phương pháp, sử dụng phương tiện nào, hình

thức tổ chức, nhiệm vụ học tập cho giờ dạy của mình là việc hết sức cần thiết. Để giúp sinh viên xác định được hoạt động tự học có hiệu quả, giảng viên có thể áp dụng các phương pháp sau:

Phương pháp	Nội dung hoạt động
Thuyết trình nêu vấn đề	<ul style="list-style-type: none"> • Tạo tình huống có vấn đề. • Giải quyết vấn đề: Thầy – Trò <p><i>Thầy</i> <i>Trò</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -Đặt câu hỏi -Thuyết trình - Nêu vấn đề - Trả lời - Lắng nghe - Trao đổi, thảo luận, tìm giải pháp
Tự đọc	<ul style="list-style-type: none"> • Đọc giáo trình, tài liệu liên quan • Tóm tắt, lập bảng biểu, sơ đồ
Thảo luận	<ul style="list-style-type: none"> • Thảo luận cặp, nhóm • Báo cáo kết quả thảo luận • Kết luận của thầy
Phương pháp trực quan	<ul style="list-style-type: none"> • Xem clips, video, tranh, ... • Thảo luận • Kết luận của thầy
Thực hành vận dụng	<ul style="list-style-type: none"> • Làm bài tập • Báo cáo • Thảo luận, kết luận
Cimena	<ul style="list-style-type: none"> • Sinh viên chuẩn bị • Đại diện nhóm báo cáo • Thảo luận tập thể • Tổng kết

2.2.2. Biện pháp tổ chức hoạt động tự học Tiếng Anh ở nhà cho sinh viên.

a. Hướng dẫn sinh viên lập kế hoạch bài học

Để hướng dẫn người học lập kế hoạch tự học, giảng viên cần hướng dẫn sinh viên biết cách xác định mục tiêu, ý nghĩa, nội dung của bài học và phương pháp học nhằm tiếp cận năng lực nghề nghiệp tương lai. Muốn thực hiện tốt điều này, sinh viên phải xây dựng được kế hoạch bài học cụ thể. Trên cơ sở kế hoạch đã được thiết lập đó, sinh viên có thể tiếp cận và chiếm lĩnh tri thức một cách dễ dàng.

Quy trình:

Bước 1: Giúp sinh viên nhận thức được ý nghĩa của môn học, của từng module, từng unit ...

Bước 2: Hướng dẫn sinh viên xác định mục tiêu bài học.

Bước 3: Sinh viên xác định được các nhiệm vụ cần phải thực hiện

Bước 4: Sinh viên tự kiểm tra, đánh giá về kết quả hoàn thành các mục tiêu học tập.

b. Hướng dẫn sinh viên xây dựng kế hoạch tự học

Bước 1: Hướng dẫn người học liệt kê những việc cần làm trong ngày và hiểu rõ việc cần thiết phải thực hiện theo kế hoạch.

Bước 2: Dự kiến và phân phối thời gian cho từng nhiệm vụ một cách khoa học và hợp lý.

Bước 3: Người học lập kế hoạch thực hiện với từng nhiệm vụ cụ thể, ví dụ: học bài cũ, chuẩn bị bài mới, ...

Bước 4: Hành động

Bước 5: Kiểm tra và đánh giá

* Một số điểm cần lưu ý khi hướng dẫn sinh viên xây dựng kế hoạch tự học:

- Xác định tính định hướng đích của kế hoạch. Đó có thể là kế hoạch ngắn hạn, dài hạn, thậm chí kế hoạch cho từng kỹ năng, từng module, hoặc Unit... Kế hoạch phải được tạo lập rõ ràng, nhất quán cho từng thời điểm cụ thể sao cho phù hợp với điều kiện và hoàn cảnh học tập của bản thân.

- Khi lập kế hoạch, người học phải chọn đúng trọng tâm, xác định được nội dung quan trọng để ưu tiên và dành thời gian cho nó.

2.2.3. *Biện pháp tích cực hóa các hoạt động học tập cặp nhóm*

Để hình thành và phát triển kỹ năng tự học Tiếng Anh cho sinh viên, trong quá trình giảng dạy của mình giảng viên có thể tăng cường sử dụng một số kỹ thuật dạy học như:

- Phương pháp động não (Brainstorming)
- Phương pháp Suy nghĩ - Từng cặp - Chia sẻ (Think-pair-share)
- Phương pháp hoạt động nhóm (Group based Learning).
- Phương pháp đóng vai (Role playing)
- Thiết kế Poster về thời trang ...

2.2.4. *Biện pháp định hướng tự học Tiếng Anh thông qua các câu lạc bộ.*

Câu lạc bộ là một cộng đồng người cùng có chung sở thích, cùng nhau tạo ra môi trường để rèn luyện khả năng ngôn ngữ và giao lưu, gặp gỡ các thành viên. Câu lạc bộ mang đến một môi trường học tập hướng đến hoàn thiện các kỹ năng ngôn ngữ. Bên cạnh đó việc tham gia câu lạc bộ còn giúp tạo môi trường cho người tham gia rèn luyện kỹ năng mềm như: kỹ năng phản xạ khi giao tiếp, kỹ năng thuyết trình, khả năng phản biện, ...

Câu lạc bộ còn là nơi có thể tạo ra môi trường cho sinh viên phát huy khả năng của bản thân trong quá trình tự học, tự nghiên cứu, tự thể hiện và khả năng làm việc nhóm.

Có rất nhiều loại hình câu lạc bộ như; Câu lạc bộ phim, câu lạc bộ sách, câu lạc bộ thơ, chuyện, ... Tiếng Anh. Tùy thuộc vào điều kiện của nhà trường, của khoa, sở trường của sinh viên và nhu cầu cần

phát triển cho người học là gì để chúng ta thành lập các câu lạc bộ phù hợp nhằm rèn luyện khả năng ngôn ngữ Tiếng Anh và các kỹ năng mềm cho sinh viên.

Để phát triển kỹ năng tự học Tiếng Anh thông qua các Câu lạc bộ, giảng viên có thể định hướng các em tự thực hiện hoạt động tự học theo các bước:

Bước 1: Chuẩn bị

Xác định chủ đề hoạt động của câu lạc bộ.

Xác định mục tiêu và nội dung cơ bản của câu lạc bộ.

Biên soạn nội dung hoạt động và hình thức tổ chức.

Giao nhiệm vụ cho sinh viên.

Sinh viên chuẩn bị trước nội dung.

Bước 2: Tổ chức

Câu lạc bộ nên được tổ chức theo các hình thức phong phú nhưng phải tạo được động lực, môi trường hợp tác và sự cạnh tranh cho người tham gia.

Nội dung tổ chức có thể bao gồm các phần thi: Thi hiểu biết, thi ứng xử, thuyết trình, đóng vai, văn nghệ, kịch, năng khiếu...

Bước 3: Tổng kết, nhận xét, đánh giá.

3. **Kết luận**

Hoạt động tự học của sinh viên là yếu tố quan trọng quyết định chất lượng học tập của sinh viên và hiệu quả đào tạo trong các nhà trường. Tổ chức hoạt động tự học Tiếng Anh là một trong những hình thức dạy học lấy người học làm trung tâm. Biện pháp tổ chức hoạt động tự học Tiếng Anh cho sinh viên là quá trình thiết kế các qui trình, phương pháp và cách thức dạy học nhằm hình thành và phát triển nhận thức, khả năng tự học của sinh viên. Các biện pháp tổ chức hoạt động tự học Tiếng Anh cho sinh viên phải có sự thống nhất, xuyên suốt và có tính bền vững, có sự hỗ trợ, bổ sung và không tách rời.

Tài liệu tham khảo

1. Brown, H.D (1980), *Principles of Language Learning and Teaching*, Engleword Cliffs, New Jersey Prentice Hall.
2. TS Trần Minh Hằng (2011), *Tự học và yếu tố tâm lý cơ bản của sinh viên sư phạm*. NXB Giáo dục Việt Nam.
3. Nguyễn Kim Liên, *Thiết kế qui trình dạy học trên lớp theo hướng bồi dưỡng năng lực tự học cho sinh viên*.
4. Phan Trọng Luận (1998), *Tự học - chìa khóa vàng về giáo dục*. Tạp chí NCGD số 2, 1998.
5. Diệp Thị Thanh *Phương pháp tự học – cầu nối giữa học tập và nghiên cứu khoa học*.